

PORTRETTE LEIF LØMO

Næringslivet bryr seg om skolen

Leif Lømo er ansatt i Statoil og sørger for at bedriften er en foregangsbedrift når det gjelder støtte til realfagsatingen i skolen. Støtten dreier seg om konkrete undervisningstiltak og didaktisk forskning. Fokuset er læringsarenaer utenfor skolen, og tiltakene rommer flere millioner kroner. Hvorfor dette engasjementet?

Jeg ringer Leif og ber om å få et intervju. Det er ikke lett å finne tid. Han er på farten til Svalbard der han har ansvar for et geologikurs med 90 studenter. Men jeg får en time dagen før han reiser.

– *Hva tenker du om den norske skolen?*

– Det er utrolig mye bra med norsk skole. Den sikrer alle retten til utdanning og den inkluderer alle. Skolen er full av mange dyktige lærere som klarer å engasjere mange barn. Men den har også noen utfordringer. Den ene utfordringen er rekruttering til læreryrket, det har ikke vært så kult å være lærer. Den andre utfordringen er tilpasset opplæring. Å drive en undervisning som er så variert at den virkelig passer alle.

Det er på dette feltet Leif ser behovet for kreative lærere som prøver ut nye og annerledes undervisningsmetoder. Han trekker blant annet fram etter- og videreutdanningskurset som Geoprogrammet har gjennomført i vår, der geofaglærerne ble utfordret til å bruke rollespill og drama i geofagundervisningen. Leif vil ha flere slike innspill. Han mener også at undervisning utenfor klasserommet er med på å berike elevenes erfaringer og kan bidra til å gjøre undervisningen mer tilpasset flere elever.

– Kreativitet og variasjon av læringsarenaer er viktig for å kunne møte noen av de utfordringene den norske skolen står overfor i dag, mener Leif.

Som realist og ansatt i næringslivet er han bekymret for at for få velger realfaglige yrker.

Geologen

Leif Lømo er geolog, og i snart 30 år har han jobbet i ”oljå”.

– Det kan virke både ensformig og kjedelig, men det er det ikke, slår Leif fast. -Jeg har skiftet arbeidsoppgaver mange ganger, noe som har gitt meg spennende utfordringer og varierte erfaringer.

Ordet *kjekt* går igjen når Leif snakker om jobben sin, og han kan absolutt anbefale unge å velge karrierevei innenfor oljebransjen;

– Her er det variasjon både i tema og geografi.

Han påpeker også at bransjen har behov for unge krefter.

– Vi lever i en verden med flere dilemma. Vi behøver energi, men skal også ta vare på miljøet. Løsningen for oss ligger i realfagene, derfor blir disse fagene viktige.

PORTRETET LEIF LØMO

Støtter mange realfagstiltak

Leif er ikke bare opptatt av rekruttering til oljebransjen. Han, og Statoil med ham, mener at rekruttering til realfagene generelt er viktig. Det har resultert i et stor engasjement, hvor Statoil går inn med midler, og Leif bruker mye av sin arbeidstid på dette. Dette gjelder en rekke støttetiltak knyttet til flere av vitensentrene i Norge, etablering av flere Newtonrom, Geoprogrammet og Energiskolene ved Naturfagsenteret og *Teach first* som er et tiltak for å bedre ryktet og øke rekrutteringen til læreryrket.

– Det skal bli kult å være lærer, som Leif uttrykker det, – fordi forskning viser at lærere er av stor betydning for unges valg.

Det er viktig at det offentlige også støtter tiltakene

Det er to fellestrekk ved alle disse tiltakene som Leif gjennom Statoil støtter. Det ene er at tiltakene er ønsket av staten. Alle står nevnt i Strategiplanen for realfag som Kunnskapsdepartementet har utarbeidet. Dette er veldig viktig for Leif. Han er opptatt av at tiltakene næringslivet støtter, kan få et langt liv og ikke bare bli korte og sporadiske stunt.

– Det må ikke være slik at vi bare er julenissen som dumper en sekk med penger og er ferdig med det. Det handler også om å engasjere seg og skape noe sammen med andre og fordele ansvar.

Leif er tydelig på at Statoil har forventninger til bruken av midlene.
– Det skal mot til å ta imot pengene, påpeker han. – Vi gir for eksempel aldri driftsmidler, det mener vi er det offentliges ansvar. Samtidig er det driftsmidlene som er avgjørende for at et prosjekt skal overleve og få et langt liv. Derfor har vi tatt utgangspunkt i Strategiplanen der staten selv har uttrykt hvilke tiltak de mener er viktige. Dette ønsker vi å samarbeide om, men her opplever jeg at det offentlige ikke alltid følger opp, det er ganske skuffende.

Læringsarenaer utenfor klasserommet er viktig

Det andre fellestrekket for tiltakene Statoil støtter, er fokus på læringsarenaer utenfor klasserommet.

– Er det realfagsplanen som har gjort dere oppmerksomme på andre læringsarenaer?

– Nei. Den inneholder mange forskjellige tiltak både i og utenfor klasserommet. Vi tror at det å komme ut av klasserommet er viktig. Det er vanskelig for næringslivet å gå inn i klasserommet og gjøre noe der. For oss blir det derfor viktig å tenke litt større og se om vi kan bruke andre læringsarenaer. Der kan vi gjøre en forskjell. Men det er viktig at tilbudene er tilpasset lærerplanen og at vi spiller på lag med skolemyndighetene. Det er også viktig at alle som er opptatt av dette samler kreftene og fokuserer på noen tiltak.

Ikke alle lærere tar i bruk læringsarenaer utenfor klasserommet

– Hvordan kan vi få framtidige lærere til å ta flere læringsarenaer i bruk?

– Jeg tror på dialog med lærerne for å få fram hva som skal til. Tilbudene skal være relevante og forutsigbare slik at det er lett å planlegge for en lærer. Tilbudene må ikke komme 14 dager før, da oppfattes det bare som støy.

– Mange lærere har argumenter for å la være?

– Det er jo viktig at lærere opplever at tilbudene er nyttige. For at de skal bli det, er det viktig at lærere er tydelige på hva de egentlig behøver. Det er mange utenfor skolen som er klare for å ”serve” dem, men skolen må si noe om hva de vil ha. Vilvite-skolen i Bergen med ambassadørene ved vitensenteret i Bergen synes jeg er et godt eksempel! Her har responsen vært formidabel fra alle parter, det er ingen som har vært der som ikke vil komme igjen.

Støtter naturfagdidaktisk forskning

Gjennom flere av disse tiltakene bidrar Statoil med midler til naturfagdidaktisk forskning.

– Det er da ikke vanlig at næringslivet gjør det? Som regel ønsker næringslivet å se resultater av sin satsning med en gang, mens forskning er mer langsiktig.

– Vi mener det er nødvendig med mer forskning innen naturfagdidaktikken. Se hvor viktig forskningsresultatene fra Viljecon-valg har vært for å få gjennomslag for tiltak som bidrar til at unge velger naturfag. Forskning er helt vesentlig, både for å skjønne hvordan man skal gjennomføre tiltakene og for å forstå effekten av tiltakene.

PORTRETET LEIF LØMO

Kollegaer misunner ham jobben

– *Hvordan tar kollegaene dine dette engasjementet? Har du støtte?*

– Mange i Statoil deler mitt engasjement. De nesten misunner meg jobben. Statoils satsing på realfagene skaper intern stolthet! Ganske mange ansatte synes det er stas at vi har et slikt engasjement. Mange er jo realister og har barn selv, og de ser behovet.

– *Har du drømmejobben?*

– Tja er det det jeg har? Jeg har det veldig kjekt. Får brukt meg selv. Men når det gjelder drømmejobben, tenker jeg at den alltid ligger foran meg. Jeg vil ikke at drømmejobben skal være her og nå. Da er jeg ikke lenger åpen for andre muligheter som kunne dukke opp. Jeg har hatt mange forskjellige oppgaver, og det har vært veldig utfordrende og meningsfullt. Dersom jeg tenker at dette er drømmejobben, glemmer jeg å være åpen for andre muligheter. Men det er en veldig kjekk jobb!!

– *Du ville ikke valgt annerledes om du fikk muligheten?*

– Nei!

Leif liker seg best ute og på fjelltoppene

Han forteller at han som guttunge samlet på masse forskjellig fra naturen. Å være ute var en veldig viktig del av hans oppvekst, og det er det fremdeles. Dette var også viktig da han skulle velge utdanning, men at det ble geologi var mer tilfeldig.

– Jeg har alltid vært opptatt av naturen, så naturfag var en selvfølge. Da jeg var ferdig med videregående, reiste jeg til Bergen for å studere biologi. Jeg tok cand. mag. og skulle begynne på hovedfaget. Oppgaven min var å gå gjennom materialet i latrinene på Bryggen i Bergen, studere frøene der for å kunne si noe om handelsveiene i Europa. Men to måneder før det hadde jeg hatt en sommerjobb for geolog Mangerud ved Universitetet i Bergen.

Ved hjelp av helikopter fløy vi fra topp til topp i fjellene i Sunnmøre på jakt etter gamle sedimenter som ikke var overdekket av morener. Å vandre fra topp til topp i det landskapet i strålende vær var bare helt fantastisk. Så det å gå fra toppene i Sunnmøre og ned i latrinene på bryggen gikk bare ikke – jeg skiftet fag fra biologi til geologi. Ganske tilfeldig altså.

Leif valgte toppene. Og kanskje var ikke det helt tilfeldig? Å tenke stort, være på toppene for å få oversikt over mulighetene, gripe nye utfordringer, prøve nye ting er også det han anbefaler lærere. Selv uttrykker han det slik når han blir spurt om å beskrive den perfekte skolen:

– Dersom skolen tenker stort, ser mulighetene utover klasserommet, tror jeg den vil bli bedre, men om den blir perfekt er vanskelig å si.

Tiltak som Statoil støtter

- **Teach first** Norway har som mål å møte store utfordringer innen utdanning og realfagene ved å utvikle dyktige nyutdannede til effektive og inspirerende lærere og ledere. Bedre rennomet til læreryrket "det skal være kult å være realfaglærer".
www.teachfirstnorway.no
- **Geoprogrammet** – et femårig program med flere tiltak for å støtte opp om geofaget i den videregående skole.
www.naturfagsenteret.no/geoprogrammet
- **Energiskolene** er et pilotprosjekt med formål å stimulere interessen for energiutfordringer og øke rekrutteringen til energisektoren. Målet er at flere videregående skoler vil markere seg som energiskoler i fremtiden.
www.naturfagsenteret.no/energiskolene
- Det finnes **8 regionale vitensentrene** i Norge. Et vitensenter er et populærvitenskapelig opplevelsese- og lærings-senter innen matematikk, naturvitenskap og teknologi hvor de besøkende lærer ved å eksperimentere selv. I et vitensenter kan barn og voksne utforske fenomener knyttet til natur, miljø, helse og teknologi gjennom egen aktivitet og i samarbeid med andre.
www.vitensenter.no
- **Newtonrom** er et ressurs-senter innen realfaglig undervisning for skoler i en region og etableres på de stedene der de ikke er grunnlag for å etablere et vitensenter.
<http://newton.no>